

סיכום מפגש שיתוף ציבור – 27.02.20 סיון ורדי – ראש תחום שיתוף ציבור, אגף חברה וממשל
משרד ראש הממשלה.

מטרת המפגש - להציג את התפיסה הממשלתית מהו שיתוף ציבור ולהציג את הפרקטיקות שהמשרד רוצה לקדם בתחום.

- שיתוף ציבור הוא כלי שנועד לקיים תהליכים שיובילו אותנו לקבל החלטות טובות יותר.
- המטרה היא להביא ליותר תהליכי שיתוף ציבור איכותיים, יותר אנשים ונשים שלוקחים חלק בתהליכים אלו ויותר החלטות יותר טובות.
- כלי שדומה לטכנולוגיה: צריך להשתמש בכלי הזה בצורה אחראית - ניתן לעשות באמצעות עבודה טובה או לגרום נזקים ובעיות אמון.
- בשנים האחרונות הממשלה עושה יותר שימוש בכלי זה

- שתי פריזמות של שיתוף ציבור. פריזמה של הממשלה ופריזמה של הציבור.

פריזמת הממשלה – ארגז הכלים.

1. **מרכז** – לתכנון וביצוע תהליכי שיתוף ציבור – קיימים 4 ספקים שותפים למכרזים: שיתופים, תובנות, CI ומטריקס (נכון להיום 2020).

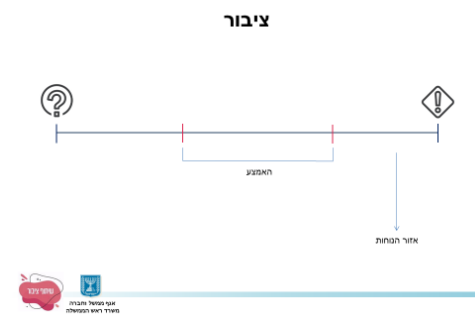
2. **מדריך** – הכנת מדריך שיהווה כלי עבודה לשיתוף ציבור. קיימת הבנה היום שאנחנו נמצאים בעידן אחר. עברנו את הזמן שבו שני אנשים מחליטים מה טוב לציבור. המסר של המדריך הוא להשתמש בידע שקיים בחוץ.
3. **אתר שיתוף ציבור ממשלתי** – נמצא כרגע בהרצה. ניתן למצוא את התהליכים שקורים בנושא. יש גם עמוד פייסבוק בשם "**משתפת ציבור**".
4. **סדנאות וייעוץ** – העלאת מודעות בממשלה מה זה למעשה שיתוף ציבור. להסביר למשרדי הממשלה שדוברות זה לא שיתוף ציבור. קיימת בממשלה עדיין תפיסה בעייתית לגבי זה. הרבה פעמים יש בלבול מול פניות ציבור. המטרה היא לטייב את תהליכי שיתוף הציבור.
5. **תקנים** – להכניס אנשים ייעודים למשרדים השונים שתפקידם הוא שיתוף ציבור. אנשים שיבינו את המורכבות וידעו לשפר את תפקוד המשרד בתחום. יש כרגע 3 תקנים מאוישים. (משרד הבריאות, המשפטים, הוועדה לתכנון ולבנייה).

קריטריונים לכך שהתהליך יהווה שיתוף ציבור.

1. תכנון – תהליך סדור ומכוון שבו מחליטים מתי לצאת לשיתוף ציבור, הבנה מי קהל היעד לפנייה. תהליך שבו אנחנו בוחרים לקבל מידע והתייחסויות באופן מאורגן ולא על הדרך.
2. ספציפיקציה. זה חייב להיות נושא מסוים או מהלך מסוים שבו אני יודעת להגיד מה המטרה שלי.

דוגמא של כרמל שאמה הכהן – עיריית רמת גן. שאלה בפייסבוק האישי של ראש העיר האם להציב קולרים ברחוב.

פריזמת הציבור:

- בקצה אחד של הציר **סימן קריאה** – הכוונה לאנשים שתמיד יבואו לתהליכי שיתוף ציבור – מנסים לנפץ.
- בקצה השני של הציר **סימן שאלה** – אנשים שאף פעם לא יבואו.
- **באמצע** יש את הרוב השקט והוא מה שמעניין את המחלקה לשיתוף ציבור.

כיום הממשלה עדיין באזור נוחות ועדיין מדברים עם האנשים שתמיד יבואו, לכן יצאו למחקר משתמשים כדי להבין איך מגיעים ליותר אנשים בתחום שיתוף הציבור.

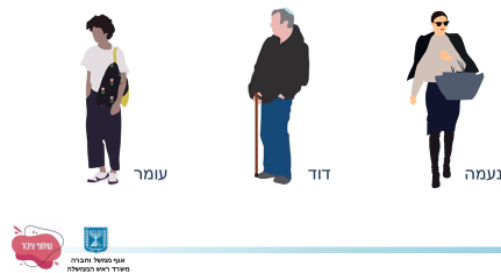
הדברים שעניינו אותם על האנשים – **אוריינות דיגיטלית** (מה רמת הידע הטכנולוגי של אנשים) ו**גרעין האכפתיות** (עד כמה הדברים חשובים לי ומה אעשה בשבילם) חולק ל 3 רמות: אישית, קהילתית וחברתית.

מסע לקוח:

את כל הראיונות ומה שנתח זיקקו ל3 פרסונות מדומות שמשקפות את מה שעלה במחקר. יש הרבה הבדלים בין הפרסונות, אבל הדבר המכריע הוא מידת המעורבות, אוריינות דיגיטלית, גילם.

הפרסונות

- **עומר - בחורה תל אביבית צעירה** - אוריינות דיגיטלית גבוהה, וגרעין האכפתיות שלה נמוך. היא לא רוצה לבוא לדבר איתנו.
- **דוד – איש מהפריפריה עם מגבלה פיזית**. ממש טוב לתפוס איתו דרך הרדיו האזורי. יש לו זמן והוא מאוד רוצה אך לא נגיש טכנולוגית.
- **נעמה – סמנכל"ית של ארגון חברתי בת 40 עם משפחה**. רוצה לקחת חלק ואני רוצה לעזור לכם להגיע לאנשים שאנחנו לא מגיעים. נעמה היא סוכנת שינוי.

שני אסימונים נפלו בשלב של המחקר משתמשים:

אסימון ראשון - אנחנו מסתכלים היום בצורה שטוחה על האנשים וצריך להבין איך להשתמש בהם.

אסימון שני – **שלטון מקומי**. יש משהו שחזר ועלה בתשובות והוא שרשות מקומית נתפסת כקרובה יותר ומשמעותית יותר לתושב ודרכה ניתן להשפיע יותר. למרות שיש יותר שחיתות בשלטון המקומי – עדיין יש בה רמת אמון גבוהה יותר עם מי שדיברנו.

מה עוד למדנו?

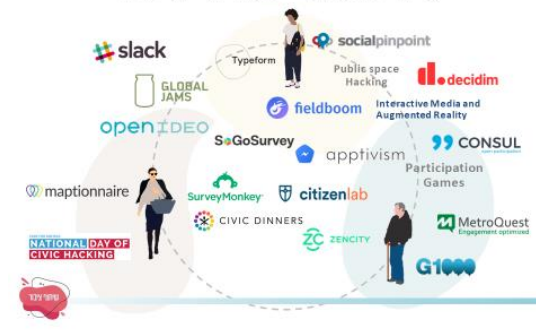

איך הממשלה והציבור מדברים היום – מה הפרקטיקות?

- סקרים
- טיוטה להתייחסות – מסורבלת ולא נגיש. מגיע מאוחר מידי. כסת"ח.
- זירה מקוונת
- קול קורא

איך הממשלה והציבור יכולים לדבר:

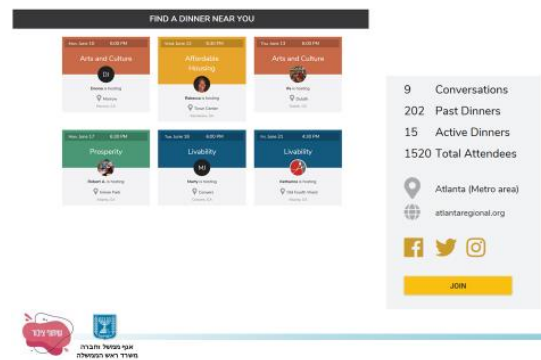
איך אנחנו יכולים לדבר?

בחרו להתנסות בכלי שנקרא **Civic Dinners**. הרעיון הוא להשתמש באותם סוכני שינוי ולהיעזר בהם להגיע לעוד אוכלוסיות. מצד אחד אנשים ממש אוהבים לדבר סביב שולחן האוכל ומצד שני אנשים אוהבים לארח.

מקרה מבחן אטלנטה: באטלנטה הוקמה ועדה אזורית מתוך הבנה שהאוכלוסיה הולכת וגדלה ויש צורך להיערך לתכנן טוב יותר לעתיד ולשפר את איכות החיים בעיר במגוון תחומים – תשתיות, שיפור מערכת בריאות, תכניות לאוכלוסיה המבוגרת וכו'. במסגרת תהליך שיתוף ציבור הוועדה רצתה לשמוע כמה שיותר רעיונות וקולות ולכן חברה לחברה שיצרה עבורה את מערך ה- CIVIC DINNERS

במסגרת התהליך אנשים מארחים בבתי שלהם ארוחה ושיחה על אחד מתחומי הליבה של תכנית האב. כלומר אזרחים מזמינים אזרחים והדיון הוא סביב 3 שאלות. המארחים מורידים מאתר האינטרנט את דף ההנחייה והשאלות והמנחה רושם את התשובות שעלו ושולח בחזרה לוועדה האזורית. המארחים מקבלים ערכה לניהול הדיון אך נשמרת האוטנטיות.

ישראל - בשנת 2020 הולכים לצאת לקמפיין ארוחת ערב אזרחיות. אי אפשר להעתיק את המודל כמו שהוא כי הוא לא מותאם תרבותית. עשינו תהליך שיתוף ציבור ומפגשי חשיבה איך מביאים את הכלי הזה בצורה טובה לארץ. נבחרו 3 נושאים מתוך 21 נושאים שהוצעו ע"י הממשלה.

מתקיים תהליך עם שלושה משרדים – קביעת יעדים, הגדרת לוחות זמנים וכד'.

לדוגמא – בריאות נפשית, התחדשות עירונית, נציבות זכויות לאנשים עם מוגבלויות.

נקודות שעלו במהלך ההרצאה:

חוסר אמון בתגמול - התפיסה היא שאנשים לא צריכים להיות מתוגמלים על פעילות בשיתוף ציבור. התגמול שלהם הוא שבסוף תתקבל החלטה טובה יותר עבור החיים שלהם במדינה.

מסר לממשלה - תפסיקו רק להזמין אנשים אליכם אלא תצאו לשטח ותפגשו לאוכלוסייה המדוברת.

לייצר כלים משלימים – לא להשתמש רק בכלים טכנולוגיים אלא לייצר גם כלי פיסי.

הבהרה חשובה – בסוף כל ההחלטה היא של הממשלה ולכן חשוב לבחור גם על מה יוצאים לשיתוף ציבור. אם משרד יודע באופן ודאי מה הוא הולך לבחור אין מה לצאת לשיתוף ציבור. אין נוסחה

מדוייקת איך ליצור את האיזון. החלק החשוב הוא לייצר שקיפות. גם אם אחרי השיתוף בחרו החלטה שנגדה את עמדת הציבור צריך לשקף אותה. לחשוב מה השאלות הנכונות לשאול את הציבור ואיפה אפשר לקבל ערך מוסף מהציבור.

תהליכי שיתוף שהם חובה:

צריך להפריד בין תהליכי שיתוף ציבור וולונטריים ולבין תהליכי שיתוף שהם חובה.

- חוק תכנון ובנייה – כל תכנית צריכה לאפשר לציבור הרלוונטי להתנגד.
- חוק שימור מים נקיים.
- וועדות

העולם שיותר מעניין אותנו בממשלה הוא העולם הוולונטרי. המשרדים עדיין בשלב היכרות של נושא שיתוף הציבור. אחת הבעיות היא שבעלי התפקידים מעולם לא התנסו בתהליכי שיתוף ציבור ולא יודעים מה המשמעויות. לכן תחילה מקדמים תהליכי שיתוף פנימיים ומנסים לגרום לכל אגף לסמן מקום אחד בתכנית העבודה השנתית איפה אפשר לקבל ערך מוסף משיתוף ציבור.

יציאה מאזור הנוחות

